

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
AMBTENARENZAKEN EN BUITENLANDS BELEID,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2001 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 11 juni 2001 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 02 mei 2002,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

Omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische en historische, in casu architectuurhistorische waarde:

- als monument:

vierkantshoeve met componenten rond heraangelegd, onregelmatig erf, gelegen te Tongeren (Rutten), Etjesstraat 2;

bekend ten kadaster:

Tongeren, 14e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 204EDEEL.

Omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische en historische, in casu architectuurhistorische en socio-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

Omgeving van vierkantshoeve, gelegen te

Tongeren (Rutten), Beekstraat ; Etjesstraat ; Toppetstraat ;

bekend ten kadaster:

Tongeren, 14e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 204EDEEL.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde van het monument:

Hoeve opgetrokken aan de voet van het heuvels site rond de Ruttense Mot, achter de Ezelsbeek. In de Buurtwegenatlas (1840-45) wordt enkel de achterste stalvleugel weergegeven, die effectief in een gevelsteen omstreeks 1829 is gedateerd. De vakwerkvlugels en het woonhuis volgden naar alle waarschijnlijkheid nadien. Een verband met de vierkantshoeve op de Ferrariskaart (1771-79), aangeduid op min of meer dezelfde locatie als de huidige hoeve, is niet meer aantoonbaar.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde van het monument:

Bakstenen gebouwen onder zadeldak, gegroepeerd rond een gekasseid erf met onregelmatige vorm : woonhuis langs de Etjesstraat, door een eenvoudige doorrit op de straathoek gescheiden van de stalvleugel langs de Beekstraat, dwarsschuur langs de Toppetstraat en een verbindende stalvleugel tussen woonhuis en dwarsschuur. Het oudste gedeelte is de omstreeks 1829 gedateerde stalvleugel, met een gedeeltelijk uit silex samengestelde plint, maar voor het overige sterk aangepast. De stal aan de Beekstraat is grotendeels in vakwerk opgetrokken, met een skelet op basis van ankerbalkgebinten en ankerbalkstandjukken, extern verstevigd met tussenstijlen en regels, het geheel rustend op een bakstenen stoel. Her en der bleven originele houten kozijnen bewaard. De dwarsschuur is eveneens afgewerkt in vakwerk, aansluitend bij de stal, met een originele poortdoorgang. Stal en dwarsschuur zijn uitgebreid en aangepast in baksteen, aan erfzijde met verschillende muuropeningen in vlakke kalkstenen omlijsting, in neoklassieke traditie. Het woonhuis is naar alle waarschijnlijkheid als laatste aan het complex toegevoegd, als een eenvoudige, typisch laat-19de eeuwse baksteenconstructie.

Historische en historische, in casu architectuurhistorische en sociaal-culturele waarde van het dorpsgezicht:

Gaaf bewaarde vakwerkstructuur op een hoek van een voor het overige onbebouwde zone. De houtstructuren liggen aan de straatzijde en trekken op die manier de aandacht. Het complex, dat vrij vanaf verschillende hoeken kan worden benaderd, ligt ook in de onmiddellijke nabijheid van de belangrijke sites rond de Motheuvel, de Proenhofstraat en de Here-Jansstraat, waarmee het een schitterende visuele eenheid vormt.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 25-06-2002

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid,

Paul VAN GREMBERGEN